● Sahibi: Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş. adına: NAZİME NADİ
● Genel Yayın Müdürü: OKTAY KURUBÖKE
● Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: BÜLENT DİKMENER
● Basan ve Yayan: CUMHURİYET MATBAACILIK ve GAZETECİLİK T.A.Ş. Cağaloğlu Halkevi Sk. No. 39-41

TELGRAF ve MEKTUP adresi: Cumhuriyet İstanbul
Posta Kutusu: İstanbul No: 246
Telefonlar: 22 42 90 — 22 42 96
22 42 97 — 22 42 98 — 22 42 99

Cumhuriyet BASIN AHLÂK YASASINA UYMAYI TAAHHÜT EDER
BÜROLAR: ANKARA: Atatürk Bulvarı Yener Apt. Yenişehir, Tel: 12 09 20 - 12 95 44 ● İZMİR: Halit Ziya Bulvarı No. 65 Kat 3, Tel. 31230 - 24709 ● GÜNEY İLLERİ: K.Köprü 34. S. No. 40 - ADANA, Tel. 14550-13934-19731

ABONE ve İLÂN

	Yurt içi	Yurt dışı
12 Aylık	360.—	630.—
6 Aylık	180.—	315.—
3 Aylık	90.—	157.50
1 Aylık	30.—	52.50

Başlık (Maktu)	400 Lira
2 ve 7. Sayfa (Santimi)	95 »
3. Sayfa (Santimi)	100 »
4. 5. 6 Sayfa (Santimi)	90 »
Ölüm, Mevlid, Teşekkür (5 Santim)	150 »
Nişan, Nikâh, Evlenme, Doğum	150 »
Ölüm, Mevlid, Teşekkür 2-3 (5. Santim)	200 »

SAYISI 100 KURUŞ

ABD ELÇİSİ YENİ

(Baştarafı 1. sayfada)

Öte yandan, NewYork'ta yayımlanan Amerika'nın en yüksek tirajlı gazetesi New York Daily News, dün yaptığı yorumda haş haş ekimi kararını sert bir dille eleştirmiş ve Nixon'ı «Türkiye'ye yapılmakta olan askeri ve ekonomik yardımı kesmeye» çağırmıştır. Yazıda, «Ankara'nın kararını değiştirmesi için her türlü meşru baskıya başvurulması ve bu amaçla da ilk iş olarak ABD'nin 1975 bütçesine koyduğu 225 milyon dolarlık yardımı kesmesi» önerilmektedir.

Haşhaş ekimine ilişkin olarak İngiltere'de yayınlanan The Times gazetesinin bir yorumunda ise, «Haşhaş ekiminin Türkiye'ye çok pahalıya malolabileceği» belirtilerek, «Türkler bu kararla eskiklik yaptıkları kanısındadırlar, ama bu durum onların ABD ile ilişkilerini bozacak ve askeri ve ekonomik yardımları mutlaka kesilecektir» denmektedir.

Yorumda «Türk - Amerikan siyasal ilişkileri, şimdiden sonra çok ciddi bir ortamda ele alınacaktır» denilerek, özetle şöyle devam edilmiştir:

«Karar verilmeden önce Amerika Türkiye'ye yoğun baskılarda bulunmuş, ancak kararı önleyememiştir. 1971 yılında alınan yasaklama kararı yine ABD'nin baskıları sonucunda alınmıştır. Fakat bu kez Türkiye'yi, özellikle Ecevit'i ikna etmek mümkün olmamıştır. Ekim ile ilgili olarak Türk Hükümetinin bilinen gerekçesi, haşhaştan aşağı yukarı bir milyon kişinin geçindiği ve hayatını ancak bu ekimle sürdürdüğüdür.

Buna rağmen, ABD'de Türkiye'ye karşı tepki son haddine varmış ve Türkiye'ye yardımın kesilmesi için ABD Senatosuna yeni bir yasa sunmak üzere hazırlıklara girişilmiştir.»

Prof. Aksoy

(Baştarafı 1. sayfada)

Prof. Aksoy'un demeci özetle şöyledir:

«Bir parti başkanı, «Anayasa Mahkemesinin af kanununun 5. maddesini iptal etmesi sonucu, Meclis'in iradesi yerine başka bir irade ikame edilmiştir, hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir hükmü zedelenmiştir» diyor. Oysa Anayasa Mahkemesi af kararı vermemiştir. Genel af, Meclis'in iradesine dayanmaktadır. Onun çıkardığı kanun olmasaydı, Anayasa Mahkemesi elbetteki affa karar vermezdi. Ancak, genel olarak cezaların şu kadar yıl indirilmesine karar veren Meclis, bu kuraldan ayrılan bazı istisnalar yaratınca, bu istisnalara ilişkin hükümlerin kabul edilişi, şekil bakımından sakat olduğu zaman, Anayasa Mahkemesinin görevi, Anayasa'ya aykırı biçimde kabul edilen bu istisnaların geçersizliğini ilân etmektir. Kanunun tümü hakkında iptal davası açılmadığına göre, Anayasa Mahkemesinin öteki maddeleri iptal edememesi, Anayasa'nın açık hükmü gereğidir. Biçim bakımından sakatlık olmasaydı, yine bazı suçların parlamento'nun kabul ettiği genel affın dışında bırakılması, Anayasa'nın ilkelerine «örneğin eşitlik ilkesine» aykırı düşüyorsa, bu istisnaların içerik bakımdan iptal edilmesi, Anayasa Mahkemesinin kaçınılmaz görevi olurdu. Böyle bir karar verme sonucunda «milli irade» asla zedelenmiş olamaz.

Siyasi görev

«Egemenlik kayıtsız şartsız parlamentonundur, diye bir hüküm 1924 Anayasasında dahi yoktur.

«Egemenliğin kullanılması» TBMM'ne aittir. 1961 Anayasası ise, 4'üncü maddesinde bu kuralı açıkça değiştirmiş ve onun yerine «Millet egemenliğini, Anayasa'nın, Anayasa Mahkemesi'nin vereceği kararların koyduğu esaslara göre, yetkili organlar eliyle kullanır» kuralını koymuştur. Nitekim Anayasa Mahkemesinin vereceği kararların siyasal nitelikte olduğunu Ferit Melen, kurucu Meclis'te şöyle dile getirmişti. «Anayasa Mahkemesi'nin vazifesi daha çok siyasidir. Tıpkı Meclisler gibi siyasi organlardır. Onlar gibi milli egemenlik haklarını kullanmaktadır.»

Başka bir parti genel başkanı da, Meclis kürsüsünden Anayasa Mahkemesi kararını (hele Resmi Gazete'de yayımlanmadan önce) eleştirmiş, hattâ hem tehdit niteliği taşıyan ve hem de kararda bazı değişiklikler yapılmasını telkin eden sözler sarfetmiştir. Böylece Anayasanın 132'nci maddesindeki «Görülmekte olan bir dava hakkında yasama Meclislerinde yargı yetkisinin kullanılmasıyla ilgili herhangi bir beyanda bulunulamaz» kuralı açıkça çiğnenmektedir.

Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmadan önce sonucu bakımından duyulması, 1971 Anayasası'nın getirdiği zararlı değişikliğin kaçınılmaz bir sonucudur. Kararın - verildikten sonra - Resmî Gazete'de yayımlanıncaya kadar yürürlüğe girmemesi, çeşitli nedenlerle onun kamuoyuna yansıması, hattâ duyurulması zorunluğunu yaratmaktadır. Kaldı ki, resmî bir açıklama da yapılmamıştır.

Kısaca, Anayasa Mahkemesi üzerine baskı yapmak isteyen politikacıların, Anayasaya «Sadece kendi işlerine geldiği zaman saygılı oldukları»nı, «Kendi işlerine geldiği zaman Anayasa'nın tüm kurum, kurul ve kuruluşlarına meydan okudukları»nı üzülerek bir kere daha saptamaktayız.»

Polonya'nın

(Baştarafı Spor Sayfasında)

ha çabuk ve ilgi çekiciydi demek, herşeyi anlatır sanırız.

Polonya her zamanki uzun top la, kontratak yaratma düşüncesinde ısrar etti. Fakat bunu o kadar yavaş uyguladı ki ancak bir seferinde Lato tek başına rakip kaleye inerek tek golü attı. Aslında Lato'nun golünde ne hazırlanış ne de başka bir şey yoktu. Sadece bu oyuncunun sürati takımını galibiyete ulaştırmaya yetti. Tomaszewski yerinde kurtarışları ile göz doldurdu. Gorgon güven verirken, Deyna ilk kez beklenileni vermedi.

Brezilya bu maçta atak görüldü. 4-3-3 sisteminden çıkmış ve forveti 4 oyuncuya çıkarmıştı. Fakat Ademir'in yorgunluğu bu düşüncede başarılı olmalarını önledi. Rivelino'nun frikikleri her nedense barajdan dönerken, ileride Jairzinho bir varlık gösteremedi. Bu oyuncularla bundan fazlasını beklemek de iyimserlik olur du. Kısaca yorgun hattâ ölüsü çıkmış bir Polonya galip gelirken, yalnız Brezilya değil, koca bir futbol tarihi yenik düşüyordu.

Demirel

(Baştarafı 1. sayfada)

lamentonun affetmediği suç ve suçluları kendisi affetmiş duruma düşerse, Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne ait olan af yetkisini kendisi kullanmış olur. Anayasa Mahkemesi Anayasayı ihlâl etmiş olur. Son söz şayet seçilenlerin değil de Anayasa Mahkemesinin olursa, millete seçimin neye yaradığını kimse anlatamaz.

Anayasa Mahkemesinin af çıkarma yetkisi olmadığına göre, fiili neticesi af çıkarma olan bir karar alması halinde memleket bir büyük bunalımın içine itilmiş olur. Bu bunalımın neticelerinden endişe duyarım.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin hak ve yetkilerinin aşılması gibi bir durumla karşılaşılması halinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin derhal Anayasa yapıcısı olarak kendi haklarına ve yetkilerine sahip çıkması ve gerekli hukuki tedbirleri acilen alması kaçınılmaz hale gelir.»

MSP Genel Sekreteri de Anayasa Mahkemesine sert dille çattı

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu)

MSP Genel Sekreteri ve 20'lerden Gündüz Sevilgen, dün yazılı bir açıklama yaparak Anayasa Mahkemesinin af kanununun 5'inci maddesini iptal etmesini sert bir dille eleştirmiş ve «Bu hadise, iptal sebebi ile aftan istifade edeceklerin meselesi olmasını fazlası ile aşmış, doğrudan doğruya Anayasanın ihlâli, TBMM'nin yetkilerini tecavüz ve binnetice millî iradeye taarruz şeklini almıştır» demiştir.

MSP Genel Sekreteri Gündüz Sevilgen'in açıklaması özetle şöyledir:

«Anayasa genel ve özel af çıkarma yetkisini sadece TBMM ve bazı ahvalde de Cumhurbaşkanına tanımıştır. Anayasa Mahkemesi af kanununun istisnalarla ilgili 5. maddesini iptal etmekle bir kısım mahkûmları af etmiş olmakla, Meclislerin yetkilerine tecavüz etmiş bulunmaktadır. Böylece gerek kanuna ve gerekse Anayasaya aykırı bir davranışla hukuk dışı bir yola girmiş bulunmaktadır. Filhakika Anayasa Mahkemesi bu hareketi ile Meclislerin daha evvel izhar ettiği iradelerinin fevkinde bir irade izharında bulunmakta ve böylece Anayasanın hâkimiyetin kayıtsız şartsız millete ait olduğu esasını zedelemiş olmaktadır.

Kanun yapma yetkisi sadece TBMM'ne ait olduğu halde bu iptal kararı ile adeta af kanununu yeniden tedvin etmiş olan Anayasa Mahkemesi kendi yetkilerinin dışına çıkarak TBMM yetkisine tecavüz etmiş bulunmaktadır. Halbuki Anayasa, Anayasa Mahkemesine sadece kanunları denetleme görevi vermiştir. Yasama yetkisi vermemiştir.

Yukarıda izah edildiği şekilde af kanununun 5. maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi hadisesi, iptal sebebi ile aftan istifade edeceklerin meselesi olmasını fazlası ile aşmış, doğrudan doğruya Anayasanın ihlâli, TBMM'nin yetkilerine tecavüz, ve binnetice millî iradeye taarruz şeklini almıştır.»

Bozbeyli de görüşünü açıkladı

ANKARA — Demokratik Parti Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli, dün düzenlediği basın toplantısında, Anayasa Mahkemesi tarafından af kanununun 5. maddesinin (a) fıkrasının iptal edilmesi üzerine bir açıklama yapmış, «Af yetkisi Meclislerindir Anayasa Mahkemesi bu yetkiyi kullanamaz. Kanunların Anayasaya uygunluğunu denetleme yetkisi de münhasıran Anayasa Mahkemesine ait bir yetkidir. Yetkisini kullanmış ve 5. maddenin (a) fıkrasını iptal etmiştir Anayasa Mahkemesi Meclislerin üstüne çıktı, kendisini millî iradenin üstünde görüyor gibi beyanlara da kanaatımızca yer yoktur» demiştir. (THA)

Tekel işçileri Halk Sektörüne ayda 100'er lira ile katılacak

Tekel Genel Müdürlüğü ile Tek Gıda-İş Sendikası arasında 45.683'ü sürekli çalışan olmak üzere 70 bin işçiyi kapsayan 6. dönem toplu sözleşme dün törenle imzalanmıştır. Toplu sözleşmeyle işçilerin ücretlerine birinci yıl saat başına 250 kuruş, ikinci yıl 200 kuruş zam yapılacak ayrıca işçinin çalıştığı her yıl için saat ücretine 5 kuruş emek zammı eklenecektir. Böylece tekel işçilerinin ücretlerine, sosyal hizmetler hariç, birinci yıl yüzde 40, ikinci yıl yüzde 88 oranında zam yapılmış olmaktadır. Bu sözleşmeye göre, işçiler haftada iki gün tatil yapacaklardır.

Tekel Genel Müdürü Atilla Candır, sosyal yardımlarla birlikte yapılan zamların birinci yıl 556 milyon, ikinci yıl da 1 milyar 165 milyon lira ek mali yük getirdiğini bildirmiştir.

Gümrük ve Tekel Bakanı Mahmut Türkmenoğlu, Tekel'de sürekli çalışan 45.483 işçinin 1973 yılında ortalama ayda 3.280 lira brüt, 1975 yılında da 4.375 lira brüt ücret alacağını söylemiştir. Bakan, işçilerin ayda verecekleri 100'er liranın biriktirilerek, sendikanın da katkısıyla Halk Sektörüne yatırılacağını, hayat pahalılığının yükünün hafifletilmesi, piyasaya denge getirilmesi için sendika ile işbirliği yapılarak geniş çaplı bir tüketim kooperatifi kurulacağını açıklamış, böylelikle köy kooperatiflerinin de pazarlama olanağı yaratılacağına ve aracının belli ölçüde ortadan kaldırılacağına değinmiştir.

İki gün tatil

Türk-İş Genel Başkanı Halil Tunç, 1964'den bu yana bu sözleşme ile en iyi hakları veren Gümrük ve Tekel Bakanı Mahmut Türkmenoğluna teşekkür etmiştir. Tek Gıda-İş Sendikası Başkanı İbrahim Denizcier sözleşmenin en önemli tarafının tekel işçilerinin haftada iki gün tatil hakkını almaları ve ayrıca sendikanın Halk Sektörüne yardım yapmayı kabul etmesi olduğunu söylemiştir.

Şoförün

(Baştarafı 1. sayfada)

tanbullu Yüksek Mimar Mühendis Ercüment Ersan'a ait kan grubu kartı, diğerinde ise Balaban Belediyesine ait Mustafa Bıçak adına düzenlenmiş elektrik makbuzunun bulunduğunu açıklamıştır.

Öte yandan, İstanbul'da meydana gelen dört trafik kazasında da 4 kişi ölmüştür. Fatih'te Kâzım Akay'ın kullandığı özel minibüs Adnan Sayın'a, Bakırköy'de Ekrem Çelikbaş'ın kullandığı özel otomobil Cemal Memci'ye çarparak ölümlerine sebep olmuştur. Karaköy meydanında da Mustafa Gün'ün kullandığı özel otomobil Ahmet Oktay'a çarparak ölümüne yol açmıştır.

Sıvas'ın Şarkışla ilçesinin Demirkaya köyünden 11 aylık Süleyman Özkul ile aynı köyden 12 yaşındaki Nasibe Öztürk, Kemal Aslan yönetimindeki kamyonun altında kalarak ölmüşlerdir. Halil Gümüşoğlu da, yolcu olarak içinde bulunduğu otobüsün Zara İmranlı arasında devrilmesi sonucu hayatını kaybetmiştir. Öte yandan, Hüseyin Bütün yönetimindeki minibüsün devrilmesiyle yaralanan Ayşe Dursun ise kaldırıldığı hastanede ölmüştür. Böylelikle bu kazada ölü sayısı 16'ya yükselmiştir. Sakarya'nın Çökekler köyünde Ahmet Kumral'ın yönettiği traktörün römorkuna asılan Pembe Çiçek ise, 150 metre kadar sürüklenerek parçalanmıştır.

Yerköy'e (Yozgat) bağlı Sarayköy yakınlarında meydana gelen kaza sonucu hayatlarını kaybeden 7 kişi için tüm ilçe halkı yas tutmakta, eğlence yerleri ile bazı işyerleri açılmamaktadır.

Öte yandan önceki gün Denizli - Pamukkale yolunda meydana gelen ve 6 kişinin ölümüyle sonuçlanan trafik kazasının iki yaralısı da dün tedavi edildikleri hastanede hayatlarını kaybetmişlerdir.

Dün hastanede ölenler Mustafa Erdin ve Ali Çelik'tir.

ABD Başkan

(Baştarafı 1. sayfada)

mışlardır. Ford, daha sonra bir toplantı nedeniyle yaptığı konuşmada suikast iddiasına karşılık hiçbir şey söylememiştir. Bilindiği gibi ABD Başkanlarından Kennedy, 1963 kasımında Dallas'ta bir suikast sonucunda öldürülmüştü.

(Dış Haberler Servisi)

VEFAT

Baromuzun 4464 sicil sayısında kayıtlı meslekdaşımız

Avukat
AVNİ CERRAHOĞLU

5/7/1974 tarihinde geçirdiği kalp krizi sonucu vefat etmiştir.

Cenazesi 8/7/1974 Pazartesi günü ilk uçakla Adana'ya götürülerek ebedi istirahatgâhına tevdi edilecektir.

Merhuma ulu Tanrıdan rahmet, kederli ailesine ve meslekdaşlarımıza başsağlığı dileriz.

İSTANBUL BAROSU BAŞKANLIĞI

Makarios

(Baştarafı 1. sayfada)

Vlahos ile Türkiye - Kıbrıs İlişkileri Masası Şefi Yuhannis Cunis'ten sonra, bu kez de, cuntanın dış politikasını benimseme diği belirtilen Dışişleri Bakanı Tetenes'in görevinden istifa ettiği Anadolu Ajansının Atina kaynaklı haberinde bildirilmektedir.

Atina'da Kıbrıs toplantısı

Öte yandan, Kıbrıs'taki Yunan Ulusal Muhafız Alayında görevli bazı subayların EOKA-B tedhiş örgütüne fiilen yardım ettiklerine dair Başpiskopos Makarios tarafından önceki gün ortaya atılan iddia, Atina'yı karıştırmıştır. Yunan Hükümeti, geç saatlerde olağanüstü bir toplantı yaparak adadaki durumu görüşmüş ve Makarios'a verilecek cevabı hazırlamıştır. Kabine toplantısına Başbakan Adamantios Andruçupulos başkanlık etmiştir. İstifa ettiği söylenen Dışişleri Bakanı Tetenes'in kabine toplantısına katılıp katılmadığı öğrenilememiştir.

Makarios, cuma günü Lefkoşe'de düzenlediği basın toplantısında, Yunanlı subayların kontrolunda bulunan Muhafız Alayının, EOKA-B örgütüne açıktan açığa yardımcı olduğunu gösteren kesin kanıtlar elde edildiğini açıklamıştır. Makarios, Yunan Muhafız Alayı ile EOKA-B örgütü arasındaki ilişkileri kanıtlayan belgeleri bir mektupla Yunanistan Cumhurbaşkanı Fedon Gizikis'e gönderdiğini kaydetmiştir

Lefkoşa'da dün, Makarios'un basın toplantısında belirttiği ve 2 Haziranda Cunta yönetimi Devlet Başkanı Gzikis'e gönderdiği mektubun metni açıklanmıştır. Mektupta, Makarios, Yunan hükümetini kendisine karşı komplo hazırlamakla suçlamakta ve Ada'daki 600 Yunan subayının geri çekilmesini istemektedir.

Makarios'un, Gzikis'e gönderdiği mektup dün Cunta tarafından cevaplandırılmıştır. Cevabı, Yunanistan Lefkoşa Büyükelçisi Lagakos sunmuştur. Makarios Lagakos görüşmesinden sonra herhangi bir açıklama yapılmamıştır.

Kıbrıs'ta alârm

Öte yandan, Anadolu Ajansının bir diğer haberine göre, Kıbrıs'ta, Yunanlı subayların yönetimindeki ulusal muhafız ordusunun isyan edeceği veya bir hükümet darbesi yapacağı yolunda ki söylentilerin yoğunlaşması üzerine,yedek polis örgütü önceki gece geç saatlerde alarm durumuna getirilmiş, örgüte bağlı birliklerin bir kısmı Lefkoşe'ye çağrılmıştır. Lefkoşe'de, ulusal muhafız ordusuna komuta eden 700 kadar Yunan subayının birliklerine gitmedikleri, bu arada Lefkoşe'deki Yunan alayının kampından çıkarak çeşitli bölgelere dağıldığı yolunda da söylentiler çıkmış, ancak bunlar doğrulanmamıştır. Rum toplumu safhalarında bir darbenin yeralacağı yolundaki söylentiler Rum halkı arasında telâş yaratmıştır.

İstanbul

(Baştarafı 1. sayfada)

tuklu sanık bulunmaktadır. Bu dâvâ da T.C.K. nun 141/1 maddesinden 61 sanık 141/5. maddesinden de 70 sanık yargılanmaktadır. Anayasa Mahkemesinin kararının yürürlüğe girmesinden sonra bu dâvâda bulunan beş tutuklunun da salıverilmesi beklenmektedir. Kaç sanık hakkında dâvânın düşeceği Yüksek Mahkemenin açıklanmasından sonra öğrenilecektir.

Tikko davası

88 sanıkla açılan TİKKO davasında 1803 sayılı af yasası nedeniyle 7 sanık nakkındaki dava düşmüş bu nedenle bu davadaki sanık sayısı da 81 olmuştur Bu davada da 16 sanık TCK'nun 141/5 ve 8 sanık da 141/1 maddesinden yargılanmaktadır Yargıç Günay Gençer'in yönettiği mahkeme, bu davada sanıkların sorgusundan sonra TCK'nun 141. maddesiyle sevk edilen tüm sanıkları tahliye etmiştir Bu nedenle bu davada TCK 141. maddesinden tutuklu yoktur

42 sanığın yargılandığı ve dokuz tutuklu sanığın bulunduğu Haziran Harekâtı adlı davada 14 sanık TCK'nun 141/1 ve 28 sanık da 141/5 maddesinden yargılanmaktadır Deniz Subay ve Astsubay davasında yargılanan 29 sanıktan 22'si TCK'nun 141/1 ve 7'si de 141/5 maddesinden mahkemeye sevk edilmiştir Bu davanın tüm sanıkları tahliye edildiği için tutuklu sanık yoktur.

THKP ve Cephesi Çukurova Kesimi davasında ise yargılanan 38 sanıktan 2'si tutukludur. Bu sanıklardan 14'ü TCK'nun 141/1 ikisi 141/1 ve 2 maddesi nedeniyle (idam istemiyle) ve 22'si de 141/5 maddesine göre cezalandırılmak istenmektedir.

Birinci Ordu Müşavirliği de Sıkıyönetim Mahkemelerince Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği af kanununun beşinci maddesi nedeniyle tahliyesi gereken mahkûmları tesbit etmektedir.

Alman

(Baştarafı 1. sayfada)

yasa Mahkemesinin kararıyle ilgili olarak «Cesur bir karar» demiştir.

Hitler'e karşı 20 temmuz 1944'de suikast yapan kişilerle yakın ilişkisi olan ve Hitler devrinde Oxford Üniversitesinde ders veren bundan sonra Alman Anayasa Mahkemesi Hâkimliği, Götingen Anayasa Profesörlüğü yapan Leibholz, Anayasa Mahkemesinin kararına ilişkin görüşünü «Cumhuriyet»e şöyle açıklamıştır:

«Genel Af Yasasının adi suçlarla siyasal suçlar arasında yaptığı ayırım nesnel olmayan ve Anayasa ile hiçbir şekilde bağdaşmayan yalnızca siyasi neden ve düşüncelerle yapılmış bir ayırımdır. Bu siyasi karara karşı ben de olsam Anayasal hakların gerçekleşmesi için Anayasa Mahkemesine başvururdum. Türk Anayasa Mahkemesinin Genel Af Yasasının 5. maddesinin (a) bendini iptâl ederek nesnel hukuk kurallarını gerçekleştiren ve siyasi suçları da af kapsamına sokan bu kararı cesur bir karardır.

Almanya'da siyasi düşünceyle suçları ayırarak bir Genel Af Yasası çıkarmak mümkün değildir. Örneğin, bir Genel Af Yasasının Nasyonal Sosyalistlerle Komünistleri af kapsamı dışında bırakması diye bir şey düşünülemez. Ya bir Genel Af çıkarılır, ya da hiç böyle bir işe girişilmez. Genel Af çıkarılmak istenince bunun hukuk kurallarına uyması zorunludur. Aslında Türkiye'de çıkarılan Genel Af Yasasında öngörülen suç ayırımının tersi dünya hukukunda doğaldır. Her genel af önce siyasi suçları kapsar, ondan sonra adi suçları... Ve adi suçlar arasında adam öldürmek gibi kapital suçlar dediklerimiz af kapsamı dışında bırakılabilir. Bir süre önce Fransa'da bunun örneği olmuştur. Bu hukuk açısından doğaldır. Ama siyasi suçları kapsam dışında bırakan bir genel af, genel af değildir ve hukuka ters düşer.»

Almanya'nın en eski ve dünyaca tanınmış üniversitelerinden Tübingen Üniversitesi Anayasa Profesörü Günter Dürig de Anayasa Mahkemesinin Genel Af Yasasının 5. maddesinin (a) bendini iptali konusunda Cumhuriyet'e şu açıklamayı yapmıştır:

«Anlaşılan Türk Anayasa Mahkemesi Genel Af Yasası Anayasanın eşitlik ilkesiyle bağdaşmadığı için 5. maddenin (a) bendini kınamış olmalıdır. Bu gibi durumlarda önemli olan affın hangi ölçüt'e (kritere) dayandırıldığıdır. Bir Af Yasası, ya cezadan belirli bir indirim yapar, ya da belirli suçlar için af getirir. Örneğin, toplantı ve gösteri yürüyüşü yasasına karşı işlenmiş suçları içeren bir Af Yasası çıkarılırsa kimse gelip de niçin başka suçları da af kapsamına almadınız diyemez. Ancak bu bir Genel Af değildir. Genel aflar ise, ceza ölçüsünden indirim ilkesine dayandırılarak çıkarılır ki böyle bir durumda siyasi ya da adi suç diye bir ayırım yapmaya olanak yoktur.

Genel Af Yasasının öngördüğü indirim, ayırım yapılmaksızın bütün suçlara aynen uygulanır. Almanya'da da Türkiye'deki gibi hem genel af getiren, hem de suçlar arasında ayırım yapan çelişkili bir yasa çıksa Alman Anayasa Mahkemesinin kararı başka türlü olmazdı. Anayasa Mahkemesinin bu kararını uygulamamak ise Almanya'da devlet sorumluluğuna karşı işlenmiş bir suç sayılır ve yetki sorumluluğu dâvâlarını doğurur.»

Başbakan

(Baştarafı 1. sayfada)

lar gibi haftada iki gün tatil yapma olanağına kavuşmalarını prensip olarak kabul ettiğini ve önümüzdeki hafta içinde konuyu Bakanlar Kuruluna getireceğini ifade ettiler» demiştir.

Türk - İş Genel Başkanı Halil Tunç, görüşmeden sonra şu açıklamayı yapmıştır:

«Başbakan, işçilerin de memurlar gibi haftada iki gün tatil yapmaları olanağına kavuşmalarını prensip olarak kabul ettiğini ve önümüzdeki hafta içinde konuyu Bakanlar Kuruluna getireceğini ifade ettiler.

Türk - İş kalkınmanın tüm yükünü omuzlarında taşıyan ve gördükleri iş bakımından toplumun her kesiminden fazla yıpranan işçilerin, haftada iki gün tatil uygulamasından yararlandırılmasını, bugünlerin en önemli konusu olarak ciddi şekilde takip edecek ve sonuçlandırmaya çalışacaktır.

Türk - İş, hafta tatilinden işçilerin de yararlandırılmasının, anayasanın eşitlik ilkesinin bir gereği olduğu görüşündedir. Hükümet başkanının, bu konudaki samimi dileğinin bir an önce gerçekleşmesini bekliyoruz.»

Batı

(Baştarafı 4. sayfada)

lirin vergilendirilmesi, 3 — «Artı değer»e toplumca el konulması vb. Program reformcu bir nitelik taşıyor. hemen gerçekleştirilebilecek reformlarla, uzun vadede gerçekleşebilecekleri ayırıyordu.

1918 yılında anı olarak öne alınan seçimler İşçi Partisini hazırlıksız yakaladı. Liberal Muhafazakâr ortaklığının 549 sandalyesine karşılık, ancak 72 milletvekilliği elde edebildiler.

Savaş sonrasında kısa bir gelişme gösteren İngiliz ekonomisi, özellikle 1921 yılından itibaren gerilemeye başladı. Lloyd George hükümetinin aldığı tedbirler ise işçi sınıfının sırtına yüklenivordu İşsizlik artmaktaydı. İşçi kuruluşları ile sıkı bir işbirliği yapan İşçi Partisi bir yandan hükümetle mücadele ediyor. öte yandan da Rusya'da gelişmekte olan sosyalist ihtilale müdahale olasılığına siddetle karşı koyuyordu. Bu olasılık işçi sendikalarını bir «genel grev» tehdidine kadar itmişti. Sert tepkiler üzerine, hükümet Rusya'ya karşı bir savaşın düşünülmediğini açıklamak zorunda kaldı.

Fakat İngiliz solunun büyük bir kısmı komünistlerle anlaşmak düşüncesine karşıydı. Nitekim 1920'de kurulan Komünist Partisi hiç bir varlık gösteremiyecektir. İngiliz sosyalistleri bir «sınıf catışması» düşüncesinden çok, kaynağını hıristiyanlıktan alan bir «insancıl kardeşlik» anlayışına bağlıydılar. Kendilerini en çok etkileyen düşünür de, Karl Marx'dan çok Robert Owen idi.

YARIN:
Sosyalizmsiz sosyalist iktidar

Trafik kazasında ölen Suudi Arabistan Büyükelçisinin cenazesi Cidde'ye gönderildi

ANKARA, (Cumhuriyet Bürosu)

Suudi Arabistan'ın Ankara Büyükelçisi Anas Yusuf Yasin, annesi Besile Yanis ile Ortadoğu Havayolları (MEA) yetkilisi Eyüp Nasır önceki gün Yatağan - Muğla yol ayrımında geçirdikleri bir trafik kazası sonucunda ölmüşlerdir.

Marmaris'e gitmekte olan Büyükelçinin kullandığı 06 CH 306 plâkalı otomobil anı bir fren sonucunda virajda devrilmiştir. Kazada Büyükelçinin annesi ve MEA Müdürü hemen ölmüş, Büyükelçi de kaldırıldığı Muğla Devlet Hastanesinde kan kaybından vefat etmiştir.

Bir helikopterle Muğla'dan dün İzmir'e nakledilen cenazeler dün İzmir'den Ankara'ya getirilmiştir. Ankara Maltepe Camiinde yapılan cenaze töreninden sonra cenazeler özel bir uçakla Suudi Arabistan'a gönderilmiştir. Cenaze törenine Başbakan Yardımcısı Erbakan, bazı Bakanlar ile kordiplomatik katılmıştır.

DPT MÜSTEŞARI KEMAL CANTÜRK GÖREVİNDEN ALINDI

ANKARA, (ANKA) — Devlet Planlama Teşkilâtı Müsteşarı Kemal Cantürk dün bu görevinden alınmıştır. Cantürk'ün yurt dışında bir göreve atanacağı bildirilmiştir.

Cantürk Maliye Bakanlığına bağlı olarak, ancak elçi düzeyinde bir görev alacaktır.

Öte yandan DPT Müsteşarlığına Prof. Kenan Bulutoğlu'nun getirileceği öğrenilmiştir. Bulutoğlu İstanbul İktisat Fakültesi Profesörlerinden olup ilk 5 yıllık planın hazırlanmasında görev almıştı.

Son bir kaç yıldır Amerika'da Dünya Bankasında çalışan Bulutoğlu yakında Türkiye'ye dönecek, yeni görevine başlayacaktır.

Erbakan

(Baştarafı 1. sayfada)

«Bu kanunlar, tam tersine, Sayın Demirel'in öteden beri korumayı arzu ettiği ufak bir kitleye karşı 40 milyon insanı ilgilendiriyor. Demirel ne zamandan beri büyük halk kitlerinin menfaatlerini koruyucu pozisyona geçti? Bir insanın büyük halk kitlelerinden haberi olmazsa, bu kanunların neye yarayacağını bilmemesi elbette mazur görülebilir.»

Avrupa

(Baştarafı Spor Sayfasında)

bu kez ne kanat kombinezonu, ne bol manevra, ne ani şut vardı. Ve Deyna takımın orkestra şefi olmaktan uzaktı. 1-3-3-3 düzeninde oynayan Polonya takımında göz dolduran oyuncular Tomaszewski, Gorgon, Lato ve Gadocha oldu.

Brezilya maç boyunca bocaladı. Kısa pasla oynayan ve rakibi ne top kaptırmak istemeyen Brezilya milli takımına Rivelino'nun frikikleri ile Jairzinho'nun ustalıkları da yetmedi. Herşeye rağmen bu turnuvada ilk kez hücum oyununu benimsemiş olarak gözüktü. 4-2-4 düzeninde oynayan Brezilya ekibinde görevlerini yapan oyuncular F. Marinho, Ze Maria ve çalışkanlığı ile Valdemiro oldu.

Değişik iki ekol ve değişik iki futbol karakterine sahip takımların mücadelesinde «Avrupa» başarı notu alırken, «Amerika» yine beklenileni veremedi.

İskoçyalı hakem

(Baştarafı Spor Sayfasında)

mitesinin toplantısından bir gün önce, FİFA'dan bir yetkilinin kendisine «final maçını sen yöneteceksin» dediğini iddia etmiştir. Bu kesin vaad üzerine maçı yönetmeye hazırlandığını söyleyen Davidson, daha sonra hakemliğe Taylor'un atandığını duyduğu vakit çok şaşırdığını ve fena halde öfkelendiğini belirtmiştir.

İki antrenör

(Baştarafı Spor Sayfasında)

roda yer almıştım, hem de 1970 Dünya Kupasında Brezilya'yı şampiyon yapan kadroyu çalıştırdım. Bunun dışında, benim gibi 16 tane daha antrenör bu kupaya geldi ve şampiyonluğa sadece bir tanesi sahip olacak. Demek ki diğerleri de benim gibi şampiyonluk alamadan gidecek.

Pele ve Gerson gibi oyuncular gelip oynamak isteselerdi, yine bu kupada bundan iyi sonuç alamazdık. Modern futboldaki üstün kondisyon Güney Amerika futbolunu galip geldi. Biz, kabul edelim ki, bugünkü Avrupa ekipleri ile oynayacak güçte değiliz.

Bugün bir Hollanda var.. 1958 yılındaki Brezilya takımını andırıyor. Cruyff ve Neeskens gibi oyuncuları da eklersek Batı Almanya şanssız kalıyor.»

Galatasaray

(Baştarafı Spor Sayfasında)

lınmasından sonra kapatılacaktır. Kaleci sorununu Altınordu'lu Mustafa'nın alınması ile çözüme ulaşacağını belirten yetkililer, Mustafa'nın da Siyah - Beyazlı renkleri istediğini söylemişlerdir.

Yunan Dışişlerinde

(Baştarafı 1. sayfada)

den sonra uzun yıllar Ankara'da büyükelçilik yapmış kuvvetli bir diplomat olarak bilinen Siyasi İşler Genel Müdürü İoannis Tchounis'in de istifa etmesi Yunanistanda diplomatlar ile Cunta yöneticileri arasındaki görüş ayrılığının canlı bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Yunan Cu